Dosarul nr. 4r-4083/24 (4-23091101-02-4r-23092024)
Judecătorul: Alexandru Negru

D E C I Z I E
În numele Legii

12 mai 2025 mun. Chişinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Centru,
În componenţa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

A judecat, *fără prezența părților*, în ordine de recurs, recursul declarat de către avocatul Vasile Ganganu, în interesele contravenientei Maria Ganganu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2024 în cauza contravențională în privința Mariei Ganganu în comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod Contravenţional.

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță: 26.06.2023 – 28.06.2024;
Instanța de recurs: 23.09.2024 – 12.05.2025.
Procedura înștiințării părților a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de către avocatul Vasile Ganganu, în interesele contravenientei Maria Ganganu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2024 în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă:

1. Ganganu Maria, născută la *****, la 16.05.2023, ora 08:11, în r-ul Cimişlia, loc. Valea-Perjei, a condus mijlocul de transport de marca Hyundai cu n/î *****, cu depăşirea limitei de viteză prin localitate cu 23 km/h, deplasându-se astfel cu viteza de 73 km/h, ignorând prevederile pct. 47 (1) din Regulamentul circulaţiei rutiere.

În rezultat, la 16.05.2023, de către agentul constatator Duligo Gheorghe din cadrul INSP al IGP, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 860183 prin care s-a constatat că Ganganu Maria, născută la *****, la 16.05.2023, ora 08:11, în r-ul Cimişlia, loc. Valea-Perjei, conducând mijlocul de transport de marca Hyundai cu n/î *****, a depăşit limita de viteză pe sectorul

respectiv de drum de la 20 km/h la 40 km/h, ignorând prevederile pct. 47 (1) din Regulamentul circulaţiei rutiere. Faptele respective au fost încadrate de agentul constatator la prevederile art. 236 alin. (2) CC. Agentul constatator în urma soluţionării cauzei a decis sancţionarea lui Ganganu Maria cu amendă în cuantum de 18 UC, echivalentul a 900 lei în contul statului şi cu 4 PP.

Procesul verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 860183 din 16.05.2023 a fost întocmit în prezenţa persoanei acuzate contravenţional, Ganganu Maria.

În procesul verbal sunt făcute menţiuni despre utilizarea mijloacelor tehnice speciale de constatare, şi anume TC 005687. Se reţine că, la materialele cauzei transmise de către INSP se regăseşte o fotografie din care se poate observa automobilul de marca Hyundai cu n/î *****, ora 08:11:23 min. se deplasa cu viteza de 73 km/h (f.d. 12).

La 29.05.2023 Ganganu Maria a expediat în adresa INSP contestaţie împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 860183 şi a deciziei agentului constatator din 16.05.2023, prin care Ganganu Maria a fost sancţionat cu 18 UC şi 4 PP, în legătură cu comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) CC al RM.

Prin contestaţie, Ganganu Maria a solicitat anularea procesului verbal cu privire la contravenţie nr. MA105 860183 şi a deciziei agentului constatator din 16.05.2023, cu încetarea procesului contravenţional.

În motivarea cererii respective, contestatarul a indicat că, nu este de acord cu procesul- verbal cu privire la contravenţie şi decizia agentului constatator, care a admis o serie de încălcări procesuale, care în esenţă duc la nulitatea absolută a procesului contravenţional şi la încetarea procesului demarat. A menţionat Ganganu Maria că în speţă documentarea a derulat în baza permisului de conducere, fără ca la perfectarea actului de individualizare a calificării să se solicite actul de identitate, cu încălcarea prevederilor Legii nr. 273 din 09.11.1994.

În contestaţie se mai menţionează că în cuprinsul procesului-verbal se constatată că conducătorul auto a depăşit limita de viteză de la 20 - 40 km/h în localitate. Potrivit descrierii laturii obiective a contravenţiilor, agentul constatator în contextul procesului-verbal cu privire la contravenţie indică date abstracte referitoare la locul consumării pretinsei contravenţii, astfel încât să fie posibilă identificarea dacă, porţiunea de drum pe care se deplasa persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional, înregistrează limitare de viteză, care este limita maximă admisibilă, şi dacă, viteza cu care se deplasa Ganganu Maria la data de 16.05.2023 se încadrează în limitele celor indicate în compartimentul „fapta contravenţională”. O atare abordare ridică chestiuni limitative, incompatibile cu dreptul la apărare.

Potrivit contestaţiei, agentul constatator a întocmit un alt act decât cel indicat de legislaţia contravenţională, ceea ce duce în mod direct la încălcarea drepturilor

conducătorului auto de a beneficia de un proces efectiv şi echitabil, conform rigorilor garantate prin Capitolul VI/1 care prevede proceduri simplificate de constatare şi examinare a contravenţiei, agentul constatator evitând să concretizeze procedura în care urma să deruleze constatarea, fără să îi dea dreptul de a alege procedura simplificată.

2. Prin *hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2024* s-a respins ca neîntemeiată contestaţia depusă de Ganganu Maria, născută la *****, c/p *****. S-a menţinut fără modificări procesul verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 86011 din 16.05.2023 întocmit de agentul constatator Duligo Gheorghe din cadrul INSP al IGP, prin care Ganganu Maria, născută la *****, c/p *****, a fost sancţionat cu 18 UC amendă (echivalentul a 900 lei) şi 4 PP în legătură cu comiterea contravenţiei prevăzute de art. 236 alin (2) CC al RM.

3. *Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, avocatul Vasile Ganganu, în interesele contravenientei Maria Ganganu, a declarat recurs*, *prin care a solicitat* casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău nr. 4-23091101-12-5r-26062023, numărul de referinţă 5r-3963/2023 din 28.06.2024 emisă la contestaţia depusă de Ganganu Maria. Emiterea unei noi hotărârii prin dispunerea declarării nule a deciziei asupra cauzei contravenţionale Seria nr: 2378908359653785 din 16.05.2023 întocmit în privinţa lui Ganganu Maria pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravenţional, ca fiind adoptată cu încălcarea art. 443, 446 Cod contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional.

În motivarea recursului, a invocat că, la 28.06.2024 a fost emisă hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani nr. 4- 23091101-12-5r-26062023, numărul de referinţă 5r-3963/2023 din 28.06.2024 prin care a fost respinsă contestaţia depusă de Ganganu Maria.

Conform pct.10 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătoreşti pe portalul naţional al instanţelor de judecată şi pe pagina Web aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 se reţine că „toate hotărârile judecătoriilor şi ale Curţilor de Apel se publică pe portalul naţional al instanţelor de judecată după introducerea acestora în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor. Hotărârile Curţii Supreme de Justiţie se publică pe pagina sa web după ce este parcursă aceeaşi etapă". Pct.14 din acelaşi Regulament indică că *la nivel de instanţe, sunt responsabili de publicarea hotărârilor judecătoreşti judecătorii şi asistenţii judiciari.* Aceştia din urmă au calitatea de registrator de sistem şi acţionează sub supravegherea judecătorilor. Or, din pct.16 a Regulamentului menţionat se reţine că *Judecătorii sunt obligaţi să verifice asistenţii judiciari în activitatea lor de publicare a hotărârilor judecătoreşti".*

Astfel, accesând pagina Web instanţe.justice.md, Judecătoria Chişinău începînd cu data de 28.06.2024 pînă la data de 23.07.2024, precum şi la data de

05.08.2024, se reţine că judecătorul nu a ţinut cont de dispoziţiile expuse, evitând publicarea pe pagina Web a hotărârii emise pe marginea constestaţiei depuse de Ganganu Maria (extrasul se anexează).

Mai mult, judecătorul de caz nu a ţinut cont de dispoziţiile art.463 alin.(l) Cod contravenţional care condiţionează că în cel mult 3 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti, copia ei se remite părţilor care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale şi, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar. Iar conform plicului se reţine că hotărârea din 28.06.2024 a fost remisă părţii care nu a fost prezentă în proces peste o lună de zile. Or, potrivit avizului de recepţie, se reţine că hotărârea Judecătoriei Chişinău nr. 4-23091101- 12-5r-26062023, numărul de referinţă 5r-3963/2023 din 28.06.2024 a fost comunicată prin intermediul Poşta Moldovei la data de 29.07.2024.

Având la bază termenul de atac expus în partea dispozitivă a hotărârii recurate în coroborare cu art. 468 alin. (l) Cod contravenţional care condiţionează că „recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1), se conchide înregistrarea cererii de recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 28.06.2024 ca fiind depus în interiorul termenului legal.

În fapt, ca urmare a admiterii de către agentul constatator unui cumul de încălcări procesuale care sunt contrar dispoziţiilor Codului Contravenţional în cadrul examinării procesului verbal cu privire la contravenţie Seria nr: 2378908359653785 din 16.05.2023 întocmit în privinţa lui Ganganu Maria pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravenţional şi emisă decizia de sancţionare, a fost înregistrat la 16.05.2024 în corespundere cu dispoziţia art. 448 Cod contravenţional contestaţia împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale.

Drept consecinţă a fost expus instanţei o multitudine de încălcări care au fost admise de agentul constatator în cadrul examinării procesului contravenţional, fapt ce ducea în mod direct la nulitatea absolută a deciziei de sancţionare emisă în cadrul procesului contravenţional din 16.05.2024, *după cum urmează*: agentul constatator a emis la 16.05.2024 proces verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare în cadrul procesului contravenţional, în consecinţa *în care speţei, potrivit situaţiilor pretinse a fi constatate de agent, este caracteristic procedura flagrantă* art. 440[1] Cod contravenţional;

- conform art. 447[1] Cod contravenţional urma să fie emisă decizie asupra cauzei contravenţionale nu proces verbal cu privire la contravenţie;
- acţiunile agentului constatator din 16.05.2023 au fost contrar rigorilor

imperative ale art. 443,445 Cod Contravenţional;

- documentarea a derulat în baza permisului de conducere, fără ca la perfectarea actului de individualizare a calificării să se solicite actul de identitate conform art. 445 alin. (l) Cod contravenţional;
- nu s-a ţinut cont de fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice;
- agentul a încălcat dreptul conducătorului auto de a beneficia de un proces efectiv şi echitabil, conform rigorilor garantate prin capitolul VI[1] care prevede proceduri simplificate de constatare şi examinare a contravenţiei, iar factorul de decizie, la caz agentul constatator a evitat documentarea în procedura simplificată, în condiţiile în care acesta ar fi considerat că fapta a fost suficient confirmată şi recunoscută de conducător. Or consemnarea la compartimentul procesului a menţiunii referitoare la recunoaşterea vinovăţiei nu a fost justificată de consimţirea acestui fapt, ci de evitarea disputelor între situaţiile şi statutul subiecţilor implicaţi în documentare.
- agentul constatator nu a ţinut cont de opinia conducătorului auto referitor la neîncrederea expusă faţă de acesta, ţinând cont de faptul că cel din urmă înregistra procese în gestiunea magistratului cu calitate de conducător auto, care au fost de fapt admise, generându-se astfel incompatibilităţi, iar în aspectul invocărilor neîncrederii în persoana care a documentat cazul, expusă verbal în consecinţa circumstanţelor, agentul a refuzat/
- la caz, agentul constatator urma să comunice conducătorului autorităţii publice despre neîncrederea expusă de conducătorul auto Ganganu Maria faţă de acesta, în vederea examinării recuzării acestuia în termenul prevăzut de art. 385 alin. (7) lit. a) Cod contravenţional şi anume, 2 zile lucrătoare, or agentul constatator în mod arbitrar a recurs la documentarea cazului fără a ţine cont de rigorile art. 385 alin. (3) lit. a) Cod contravenţional în care legiuitorul a condiţionat, în cazul existenţei unor temeiuri prevăzute de la art. 33 Cod de procedură penală, nu poate participa la desfăşurarea procesului contravenţional.
- celeritatea cu care agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie, în esenţă nu denotă decât încălcarea drepturilor procesuale a Mariei Ganganu, fără să-i ofere garantarea celorlalte drepturi esenţiale, oferite de legiuitor.

Cu toate că în contestaţia formulată, au fost relatate în detaliu circumstanţele *expuse supra*, instanţa în mod arbitrar şi contrar dispoziţiilor codului contravenţional, fără a da o apreciere asupra alegaţiilor invocate, susţinute de norme juridice, articole care să răstoarne cele invocate a respins contestaţia depusă împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale Seria nr: 2378908359653785 din 16.05.2023 întocmit în privinţa lui Ganganu Maria pe faptul comiterii contravenţiei prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravenţional

sub simplul pretext ca fiind neîntemeiat.

Lecturând hotărârea recurată, se constată că prin aceasta a fost încălcat în mod direct dreptul Mariei Ganganu de acces la justiţie, un proces echitabil, dreptul la apărare, precum şi îngrădirea dreptului de a se expune în şedinţa de judecată avocatul acesteia pe marginea contestaţiei formulate împotriva deciziei de sancţionare din 16.05.2024 şi procesului contravenţional.

Consideră ca fiind greşite alegaţiile instanţei reţinute în pct.10 şi anume, depunerea cererii de amânare în 2 şedinţe consecutive din 05.02.2024 şi respective din 23.05.2024, or, instanţa în mod ilegal a respins cererea avocatului din 23.05.2024.

Prin urmare, cu toate că a fost formulat pentru şedinţa din 05.02.2024 o cerere de amânare, totuşi nu poate fi imputat avocatului existenţa cererilor de amânare în 2 şedinţe consecutive, or şedinţa din *05.02.2024 orele 10:00 a fost contramandată la iniţiativa judecătorului nu din cauza şi cererea avocatului.* Or, cum a fost expus în certificatul din 05.02.2024 ora 10:00 (completat de grefier), se menţionează că în genere şedinţa din data şi ora respectivă nu a avut loc din cauză că judecătorul responsabil de examinarea cauzei a fost delegat pentru a participa la atelierul de lucru cu genericul „Regional Mock Trial on Trafficking în persone" care va avea loc în or. Belgrad, Serbia (f.d.18).

În situaţia expusă, nu au fost amânate 2 şedinţe consecutive la cererea avocatului, din contra şedinţa din 05.02.2024 orele 10:00 nici nu a avut loc, inclusiv nu a fost deschisă sau întocmit procesul verbal al şedinţei pentru a se putea reţine cele expuse în pct.10 (2 şedinţe consecutive).

Or, făcând cunoştinţă cu dosarul contravenţional se reţine că prima şedinţă a cauzei contravenţionale nr.5r-3963/2023 a fost doar la 23.05.2024, orele 10:00, iar instanţa în mod arbitrar şi ilegal, contrar dispoziţiilor art.455 alin.(3) Cod contravenţional a recurs la examinarea contenţiei, sau instanţa era obligată să dea curs cererii de amânare, unde urmau a fi prezentate la următoarea şedinţă probe concrete care să justifice amânarea şedinţei, şi doar în cazul neprezentării probelor care au stat la baza cererii de amânare, urma a fi recurs la examinarea în lipsă.

Este evident că prin acţiunile instanţei de fond au fost îngrădite drepturile Mariei Ganganu de a prezenta probe (inclusive suplimentare) în susţinerea alegaţiilor expuse, de a formula cereri, să ceară recuzarea instanţei, să prezinte şi solicite audierea martorilor, să facă obiecţii în cadrul procesului contravenţional, să facă declaraţii şi expună circumstanţe relevante cauzei, or, cum rezultă din art. 452 alin. (l) Cod contravenţional „cauza contravenţională se judecă de instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi în contradictoriu', cerinţe neglijate în mod direct de instanţă.

Totodată, este de menţionat că instanţa în cadrul examinării contestaţiei depuse de Ganganu Maria împotriva deciziei de sancţionare şi procesului

contravenţional, în corespundere cu dispoziţiile legale nu a dat răspuns la toate pretenţiile care au fost invocate în contestaţie, care să fie susţinute de un temei juridice/legal, fiind expuse într-un mod lipsit de claritate careva circumstanţe imprecise fără a fi susţinute de nomele legale sau legea de care s-a călăuzit instanţa.

Or, toate argumentele care au fost expuse în contestaţie au fost decisive, ceia ce instanţa era obligată să le analizeze şi să dea răspunsuri la ele în hotărârea emisă.

Cu referire la concluzia instanţei expuse în pct.30-31 din hotărîre, se constată netemeinicia soluţiei instanţei de fond, or aceasta a reţinut cu titlu de probă pretinsa planşă fotografică anexată la dosar (f.d.12) însă nu a ţinut cont de dispoziţiile art.425 alin.(l) şi ((2) Cod contravenţional care condiţionează că „probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei". Mai mult, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

La caz, consultând dosarul contravenţional la care face referire instanţa, inclusiv procesul verbal cu privire la contravenţie, nu se regăseşte modul cum a fost obţinut pretinsa planşă ilustrativă, în special cum a fost anexată aceasta la cauza contravenţională, lipsind în procesul verbal cu privire la contravenţie din 16.05.2023 careva anexe la pct. 11 (planşa ilustrativă, imaginea foto, etc.) or, acţiunile prevăzute de legiuitor care se realizează printr-un proces verbal de ridicare şi anexare la materiale cauzei contravenţionale. Nu este clar cine confirmă autenticitatea acestei probe, pe ea fiind aplicată doar parafa entităţii care se pretinde că a efectuat-o, fără a se indica autorul acesteia, şi conformitatea acesteia cu adevărul.

Deci, instanţa a reţinut şi cercetat în mod arbitrat o pretinsă probă care nu este clar cum a ajuns la materiale cauzei contravenţionale cu toate că se face referire la dispozitivul care a fost folosit în procesul documentării cazului contravenţional, în rest alte acţiuni care să justifice recunoaşterea şi anexarea pretinsei probe - planşe fotografice la materialele cauzei contravenţionale nu se regăsesc. Prin urmare concluzia instanţei este una contrară probelor administrate de agentul constatator.

Mai mult, din pretinsa probă planşa fotografică, agentul constatator nu a prezentat careva informaţii concrete din care să se identifice întreaga unitate de transport cu pretinsa viteză de deplasare. Or, din prima imagine sânt vizualizate 3 unităţi de transport, iar din poziţia în care se aflau, face imposibil identificarea numărului de înmatriculare a unităţii de transport, ceia ce se reţine că cea de a 2 imagine deja a fost fixată, mărită în momentul când unitatea de transport se afla în nemijlocita apropiere de pretinsul echipaj de poliţie unde au şi fixat doar numărul de înmatriculare, fără a arăta întreaga unitate de transport şi viteza cu care se deplasa la acel moment. Deci la caz, există indici ce fac imposibil demonstrarea faptului că, mijlocul de transport identificat ca fiind în deplasare cu depăşirea limitei de viteză din imaginea prezentată de agentul constatator, şi imaginea prin care a fost fixat numărul de înmatriculare a mijlocului de transport ce aparţine dnei Ganganu Maria este unul şi acelaşi, or, agentul nu a prezentat imaginea video pe care ar fi stocat-o aparatul de măsurare a vitezei, acesta indicând doar că înregistrează probe, fără să le prezinte conducătorului auto. Mai mult, acesta nu a prezentat instanţei aceste înregistrări, din care să rezulte că, din momentul identificării şi pînă la stopare, anume mijlocul de transport condus de Ganganu Maria ar fi fost fixat de aparatul de măsurare. Aceste dubii urmau a fi interpretate de instanţă în favoarea persoanei în privinţa căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie, or vinovăţia urmează a fi constatată şi nu prezumată, aşa cum atestă instanţa în concluziile sale.

Mai mult, la materiale cauzei contravenţionale lipsesc informaţiile prevăzute de pct.20 în care se prevede pregătirea pentru executarea măsurărilor prevăzut în Anexă la Ordinul MAI nr._76 din 17.02.2021 privind procedura de măsurare legală PML 10-02:2021 „Măsurarea vitezei mijloacelor de transport auto cu ajutorul aparatului (laser) pentru măsurarea vitezei de mişcare a autovehiculelor tip LTI20/20 TruCAM II" care condiţionează că „*înainte de a începe activitatea culidarul, operatorul se va asigura că:* 1) lidarul este integru, fără defecte fizice vizibile; 2) lidarul are toate accesoriile suplimentare necesare pentru funcţionare normală, în locaţia selectată; 3) lidarul are cel puţin unul din acumulatoare încărcat la nivelul suficient pentru operare, pe toată perioada planificată; 4) lidarul are încorporat în el şi recunoaşte cârdul de memorie SD, iar pe cârd (în sistem) sunt introduse datele de autentificare ale operatorului necesare pentru a putea utiliza lidarul; 5) la începutul turei la PSSCR (la locaţia selectată), operatorul va alege o locaţie pentru lidar care va asigura vizibilitate bună a vehiculului pe tronsonul de drum selectat şi un impact minim al Efectului Cosinus asupra măsurărilor, pentru care, conform Secţiunii #4 a Manualului de utilizare, *va alege o locaţie aflată la distanţă faţă de marginea tronsonului de drum monitorizat nu mai mare de:* a) 3 m, dacă se planifică efectuarea măsurărilor de viteză a vehiculului la distanţe de 0-30 m de la locaţia lidarului; b) 10 m, dacă se planifică efectuarea măsurărilor de

viteză a vehiculului la distanţe de 30-100 m de la locaţia lidarului; c) 15 m, dacă se planifică efectuarea măsurărilor de viteză a vehiculului la distanţe de 100-150 m de la locaţia lidarului; d) 30 m, dacă se planifică efectuarea măsurărilor de viteză a vehiculului la distanţe de 150-300 m de la locaţia lidarului; e) *60 m, dacă se planifică efectuarea măsurărilor de viteză a vehiculului la distanţe de 300-600 m de la locaţia lidarului*; f) 100 m, dacă se planifică efectuarea măsurărilor de viteză a vehiculului la distanţe mai mari de 600 m de la locaţia lidarului; 6) va monta lidarul/accesoriile necesare şi va conecta lidarul conform instrucţiunilor din manualul de utilizare (procedura Pornire TruCAM din Secţiunea 3 a Manualului de utilizare); *7) va autentifica accesul în lidar şi va verifica corectitudinea setărilor locaţiei, a orei*, *a prezenţei datelor GPS cu privire la poziţia geografică a PSSCR, va seta limitele de viteză pentru tronsonul de drum monitorizat* (Secţiunea 3 a Manualului de utilizare); 8) camera include funcţii de auto-focalizare şi auto-iris, iar setările implicite sunt setate pentru rezultatele optime într-o situaţie tipică conform procedurii descrise în paragraful Setările camerei din Secţiunea 4 a Manualului de utilizare; 9) *va efectua, conform instrucţiunilor din Manualul de utilizare: a) testul de integritate HUD: b) testul de aliniere a aparatului optic: c) testul de alinierea razei laser: d) testul de alinierea ţintei de pe ecran cu cea din vizor: e) verificări ale certitudinii instrumentului testul distanţei fixe şi testul vitezei 0 10) va efectua o măsurare* (o înregistrare video) de test şi va verifica dacă aceasta a fost stocată corect în memoria lidarului *(paragrafele Pornire rapidă: O măsurare de probă a vitezei şi Redarea imaginilor video din Secţiunea 1 a Manualului de utilizare)*.

În circumstanţele expuse, instanţa prematur a reţinut în pct. 34 concluzia precum că prin documentarea realizată de către agentul constatator au fost respectate procedura în cauză.

Or, la acest capitol, prin contestaţia depusă, instanţei a fost relatat expunerea în mod verbal neîncrederea faţă de agentul constatator, recuzare care cel din urmă urma să transmită organului competent pentru soluţionarea recuzării înaintate faţă de agentul constatator conform art. 385 Cod contravenţional. Mai mult la etapa documentării pretinsei cauze contravenţionale, agentul constatator avea cunoştinţă în mod cert de identitatea conducătorului auto Ganganu Maria, de faptul că aceasta înregistra calitate de judecător al Judecătoriei Cimişlia la acea etapă (Decretul Preşedintelui RM nr. 1070-VIII din 04 ianuarie 2019), şi că ultima având în gestiunea sa examinarea proceselor verbale cu privire la contravenţii, precum şi contestaţii pe marginea cărora urma să emită soluţii, inclusiv documentate de agentul constatator, prin aplicarea neîntemeiată a sancţiunii s-a recurs la intimidarea indirectă a acesteia. Mai mult, în corespundere cu art.19 alin.(7) Legea nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, cu toate că agentul constatator avea cunoştinţă de funcţia deţinută, în contextul în care acesta a

exercitat documentarea şi prezentarea datelor sale personale, inclusiv funcţia sa, cel din urmă era obligat în mod direct după identificarea conducătorului să-i permit deplasarea (nu să îl reţină 25-30 minute pentru documentare), iar dacă ar fi fost justificată acţiunea pretinsă a fi constatată, să o remită, conform competenţei spre examinare. În continuare, aplicând dispoziţia art.19 alin.(6) din legea expusă, se reţine că sarcina examinării şi aplicări sancţiunii revine instanţei de judecată şi nu agentului constatator, or anume aceasta este obligată, după aplicarea sancţiunii să comunice aceasta Consiliului Superior al Magistraturii. Prin urmare, după identificarea conducătorului şi legitimarea acestuia, agentul constatator nu era în drept să mai reţină conducătorul (cerinţă neglijată de acesta) la fel nu acesta era în drept să aplice sancţiune (sarcina data revenindu-i instanţei) iar agentul urma să remită materiale acumulate instituţiei abilitate să examineze şi să aplice sancţiunile de rigoare.

Astfel, ca urmare a reglementărilor evocate *supra,* urmează a se reţine că identificarea persoanei în sensul art. 443 alin. (1) lit. c) Cod contravenţional presupune în exclusivitate doar acele tipuri de acte reflectate de Legea nr. 273 din 09.11.1994 - iar la acest compartiment nu pot fi admise careva interpretări.

Totodată art. 445 Cod contravenţional indică faptul că: „ (1) neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, ***seria şi numărul actului de identitate*** şi numărul de identificare personal (IDNP) ***atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.*** (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei”.

Mai mult, concluziile instanţei expuse în pct.34, 36 şi 44 din hotărâre vin a fi răsturnate prin dispoziţia art. 443 alin.(l) lit. d) Cod contravenţional procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie. Iar în cuprinsul procesului verbal din 16.05.2024 se constată ca conducătorul auto ar fi depăşit limita de viteză de la 20 - 40 km/h în localitate. Potrivit descrierii laturii obiective a contravenţiilor, agentul constatator în contextul procesului verbal cu privire la contravenţie indică date abstracte referitoare la locul consumării pretinsei contravenţii, astfel încât să fie posibilă identificarea dacă, porţiunea de drum pe care se deplasa persoana în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional, înregistrează limitare de viteză, care este limita maximă admisibilă, şi dacă, viteza cu care se deplasa Maria Ganganu la data de 16.05.2023 se încadrează în limitele celor indicate în compartimentul „fapta contravenţională.

La fel, este greşită concluzia instanţei precum că pretinsa contravenţie prevăzută de art. 326 alin. (2) Cod contravenţional nu face parte din domeniu contravenţiei flagrante, aceasta nu poate fi constatată în temeiul constatărilor personale a agentului constatator, necesitînd totodată şi acumularea de probe. Sau pretinsa faptă încriminată conducătorului auto presupune, potrivit agentului constatator fixarea depăşirii limitei de viteză, care potrivit documentării ar fi fost curmată prin acţiunea agentului constatator care a stopat mijlocul de transport.

Or, instanţa la examinarea contestaţiei depuse a aplicat duble standarte, fiind reţinut cu titlu de probă concluziile agentului constatator în coroborare cu pretinsa planşă fotografică anexată, fiind documentat imediat conducătorul auto şi aplicată sancţiune, precum şi idea ca la caz, se necesită acumularea de probe, însă în acelaşi context s-a documentat şi aplicat imediat sancţiunea contravenţională, lipsind alte probe, inclusiv declaraţiile pretinsului făptuitor, alte probe.

Prin urmare la aplicarea dublului standart, instanţa în mod direct a evitat reţinerea art. 440[1] Cod contravenţional care condiţionează că „*contravenţia flagrantă este contravenţia descoperită în momentul săvîrşirii ei sau înainte ca efectele ei să fie consumate.* Alin. 2) în cazul depistării contravenţiei flagrante, agentul constatator este obligat să întreprindă toate măsurile ce nu suferă amînare şi se impun în vederea constatării acesteia. Alin. (3) *Procesul contravenţional în cazul contravenţiei flagrante se consideră pornit din momentul descoperirii acesteia,* iar în speţă norma în cauză se aplică şi dispoziţiilor art. 236 alin. (2) Cod contravenţional, având în vedere descoperirea acesteia nemijlocit la data şi ora pretinsă a fi comisă.

Astfel, art. 446 lit. d) Cod contravenţional prevede cazurile în care nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenţie şi anume *în cazul constatării unei fapte contravenţionale flagrante, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie.*

Deci, la întocmirea unui alt act de procedură de cât cel reflectat de legislaţia contravenţională în speţă, duce în mod direct la încălcarea drepturilor conducătorului auto de a beneficia de un proces efectiv şi echitabil, conform rigorilor garantate de Capitolul VI[1], mai ales în contextual în care agentul constatator nu avea dreptul să aplice sancţiuni în privinţa dnei Gaganu Maria.

Totodată instanţa în circumstanţele expuse nu a ţinut cont şi nici de dispoziţia art.30 alin.(2) Cod contravenţional în vigoare la 16.05.2023 care prevede prescripţia atragerii la răspundere contravenţională şi anume 1 an de zile de la data comiterii, iar la 16.05.2024 termenul în cauză a intervenit, în timp ce instanţa a examinat procesul contravenţional şi pronunţat hotărârea peste una lună de zile. Alin. (5) din normă în vigoare la 16.05.2023 prevedea că „*termenul de prescripţie curge de la data săvârşirii contravenţiei şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravenţională*, or, în speţă Ganganu Maria nu s-a

sustras de la procesul contravenţional pentru a duce la suspendarea procesului. Cele expuse sunt susţinute în mod direct şi de pct. 24 din decizia Curţii constituţionale cu nr. 34 din 05 martie 2019, deşi actul administrativ prin care se constată fapta contravenţională şi se aplică o sancţiune contravenţională este un document executoriu, acesta nu poate fi considerat definitiv din momentul în care este întocmit, având faptul că, trăsătura „definitivatului" este caracteristică doar pentru hotărârile cu caracter jurisdicţional. Prin urmare, doar lipsa contestării în termen, însoţită de lipsa motivelor fundamentale pentru repunerea în termen, îi poate atribui deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale trăsătura definitivatului. Mai mult, potrivit pct. 23 al deciziei Curţii constituţionale supra indicate, contestaţia suspendă executarea sancţiunii contravenţionale, fără a suspenda curgerea termenului de prescripţie al răspunderii contravenţionale, care poate fi suspendat doar dacă persoana care a săvârşit contravenţia se sustrage de la procesul contravenţional.

În situaţia expusă, instanţa urma să se ghideze în mod obligatoriu de dispoziţia art.441 alin.(l) lit.f) Cod contravenţional care prevede că procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate ii efectuat si va fi încetat în cazurile în care nu este identificat făptuitorul şi/sau termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat, chestiune ce justifică emiterea unei hotărîri arbitrare.

Or, în conformitate cu art. 461 din Codul Contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

La caz, speţei sunt aplicabile dispoziţiile art. 466 Cod contravenţional şi anume atât Ganganu Maria cât şi avocatul acesteia au fost în imposibilitatea de a se prezenta la prima şedinţă de judecată din 23.05.2024, ambii fiind antrenaţi în cadrul sesiunii, fapt adeverit prin chemarea eliberată la 24.05.2024 care atestă aflarea la sesiune în perioada 21.05.2024-24.05.2024 (chemarea se anexează).

4. În conform art. 471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Respectând art. 471 alin. (1) Cod contravențional, cât și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, în adresa instanței de recurs nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.

5. *Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul Penal ajunge la concluzia că recursul este nefondat și urmează a fi respins, din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod Contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Zilberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Este de menționat că, la judecarea cauzei, instanța de fond a ținut cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

5.1. În fapt, s-a constatat cu certitudine că, la 16.05.2023, de către agentul constatator Duligo Gheorghe din cadrul INSP al IGP, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 860183 prin care s-a constatat că Ganganu Maria, la 16.05.2023, ora 08:11, în r-ul Cimişlia, loc. Valea-Perjei, conducând mijlocul transport de marca Hyundai cu n/î *****, a depăşit limita de viteză în localitate cu 23 deplasându-se astfel cu viteza de 73 km/h, ignorând prevederile pct. 47 (1) din Regulam circulaţiei rutiere.

Se reţine că autoritatea constatatoare a expediat în adresa instanţei contestaţia nr. 4021 din 17.11.2023, procesul verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 860183, planșa fotografică, copia buletinului de verificare metrologică şi certificatul de competenţă. Înscrisurile respective demonstrează cu certitudine că Ganganu Maria la 16.05.2023, ora 08:11, în r-ul Cimişlia, localitatea Valea-Perjei, conducând mijlocul de transport de model Hyundai cu n/î *****, a depăşit limita de viteză în localitate cu 23 km/h, deplasându-se cu viteza de 73 km/h, ignorând prevederile pct. 47 (1) din Regulamentul circulaţiei rutiere.

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate în cauza contravențională în privința Mariei Ganganu de comitere a contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art. 6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază

concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod Contravențional.

5.2. Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art. 457-458 Cod Contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a conchis că, actele contravenționale întocmite în privința Mariei Ganganu sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

Or, vinovăția contravenientei Ganganu Maria în săvîrşirea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod contravențional este confirmată prin probe, pertinente, concludente administrate de către agentul constatator și cercetate în ședința instanței de fond și anume: procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 860183 care a fost întocmit în privinţa contestatarei Ganganu Maria, din care reiese că acesta a fost întocmit la data de 16.05.2023. Acesta vizează o faptă care ar fi fost săvârşită de către Ganganu Maria la data de 16.05.2023, ora 08:11, în r-ul Cimişlia, localitatea Valea-Perjei, conducând mijlocul de transport de model Hyundai cu n/î *****, a depăşit limita de viteză în localitate cu 23 km/h, deplasându-se cu viteza de 73 km/h, ignorând prevederile pct. 47 (1) din Regulamentul circulaţiei rutiere.

Această circumstanţă, este confirmată prin fotografia anexată la dosarul contravenţional care reflectă automobilul de marca Hyundai cu n/î *****, ora 08:11, precum şi viteza de deplasare 73 km/h. Se reţine că aprecierea informaţiilor relevate de procesul verbal contravenţional în tandem cu informaţiile relevate de fotografia anexată la dosar, formează o certitudine că fapta respectivă a fost comisă de acuzată şi că aceasta a avut loc la 16.05.2023, ora 08:11 în r-ul Cimişlia, localitatea Valea-Perjei. În procesul verbal sunt făcute menţiuni despre utilizarea mijloacelor tehnice speciale de constatare a contravenţiei, şi anume TC 005687, care a fost verificat metrologic, potrivit buletinului de verificare metrologică nr. 3.3-078 eliberat la 26.10.2022, valabil până la 25.10.2023 (f.d. 10).

Potrivit planşei fotografice anexate la dosar reflectă imaginea automobilului de marca Hyundai cu n/î *****, care la 16.05.2023, ora 08:11 se deplasa cu viteza de 73 km/h prin localitate.

Astfel, probele prezentate de agentul constatator demonstrează cu certitudine că automobilul condus de acuzat se deplasa cu viteza de 73 km/h în localitate, unde viteza permisă de deplasarea era 50 km/h. Aceste informaţii apreciate în ansamblu, sunt în măsură să confere veridicitate poziţiei specificate de agentul constatator în procesul verbal şi să excludă orice eventual dubiu care ar putea favoriza acuzatul.

5.3. Instanța de recurs reține că, la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, contravenientul nu a avut careva obiecții față de cele

constatate de către agentul constatator, în special față de fapta constată de către agentul constatator, fapt, ce rezultă în mod evident, din rubrica „obiecțiile persoanei în privință căreia s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție”.

Totodată instanța de recurs atestă și faptul că, la etapa cercetării cazului de către Inspectoratul Național de Securitate Publică, Ganganu Maria a luat cunoștință în scris cu drepturile şi obligațiile prevăzute la art. art. 384, 387 Cod contravențional, indicând că este cunoscut cu materialele cazului sub propria sa semnătură, or în cazul în care aceasta nu era de acord cu fapta lui imputată, era în drept să facă mențiune în scris despre acest fapt și să indice obiecțiile sale privind procesul-verbal, iar în rubrica nr. 19 Ganganu Maria a semnat pentru confirmarea primirii unei copii a procesului verbal cu privire la contravenţie.

6. În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 860183 din 16.05.2023, Colegiul Penal constată că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute, fiind în corespundere cu art. art. 443, 445 Cod contravențional şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Colegiul Penal apreciază că, în măsura în care proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 860183 din 16.05.2023, nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, instanța nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravențional.

Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate.

În aceste condiţii, procesul-verbal cu privire la contravenţie are valoare probatorie sub aspectul stării de fapt.

În acest sens, este de remarcat că în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului s-a reţinut în mod constant că prezumţiile nu sunt contrare, de principiu, Convenţiei Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, *în cauza Salabiaku v. Franţa, 07.10.1998, § 27*, Curtea a reţinut că prezumţiile sunt permise de Convenţie, dar nu trebuie să depășească limitele rezonabile, având în vedere gravitatea mizei si salvgardând drepturile apărării *(Radio France şi alţii v. Franţa, 30.03.2004, § 24).*

6.1. Colegiul Penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza

constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar contravenientei Ganganu Maria i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

Având în vedere faptul că, Ganganu Maria manifestă atitudinea ignorantă față de regulile circulației rutiere, cât și față de securitatea traficului rutier, întemeiat s-a aplicat în privința acesteia, sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare, apreciind pedeapsa aplicată ca una echitabilă şi proporțională faptei comise și care ar atinge scopul sancțiunii contravenționale și aceasta ar avea efectul scontat asupra conduitei viitoare a făptuitorei şi a consecințelor la care se expune dacă va mai comite contravenții.

6.2. Cu privire la sancțiunea aplicată de către agentul constatator, Colegiul penal învederează că, aceasta a fost administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) a Codului contravențional și în limitele stabilite de art. 236 alin. (2) din Codul contravențional, iar ca urmare, sancționarea făptuitorului nu s-a făcut în scop abuziv, ci reieșind din faptul că agentul constatator l-a recunoscut vinovat de săvârșirea faptei, astfel cum au fost descrise în procesul verbal de contravenție.

Colegiul penal va respinge argumentele recursului precum că instanţa de fond nu a stabilit cine era persoana care se afla la volanul automobilului în momentul comiterii contravenției, or, fiind stopat automobilul condus de către Ganganu Maria, și după întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, ultima s-a semnat pe acest proces contravențional, prin ce se constată că anume Mariei Ganganu se afla la volanul automobilului de marca Hyundai cu n/î ***** care la data de 16.05.2023, ora 08:11 a încălcat prevederile regulemantului circulației rutiere deplasându-se cu viteza de 73 km/h în localitate, unde viteza permisă de deplasarea era 50 km/h.

Totodată, în recursul declarat, avocatul recurentei a invocat că contestatorul nu a avut posibilitatea de a prezenta probe în susţinerea poziţiei sale, de a solicita audierea unor martori, de a înainta obiecţii şi de a se bucura de toate celelalte drepturi garantate de art.6 din Convenţie, or, odată ce a înaintat contestație la procesul verbal cu privire la contravenție, acesta urma să indice toate argumentele în susținerea acestei contestații, cât și să indice probele care ar dezvinovăți-o de contravenția imputată, ceea ce la caz nu se atestă, iar careva motive de a interveni în hotărârea instanței de fond Colegiul penal nu a reținut.

Astfel că, instanța de recurs, denotă că prima instanță a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de

apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

6.3. Prin urmare, Colegiul penal reconfirmă constatările de fapt ale cauzei, ce rezidă din materialele acumulate la dosar și cercetate nemijlocit de către instanța de judecată.

În același context, relevante sunt deziderateле din Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că, sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30)*.

7. Instanța corect a concluzionat, că față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost dovedită pe baza constatărilor personale ale agentului constatator şi a probelor acumulate, iar recurentului i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal cu privire la contravenție, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate şi autenticitate de care se bucură actul contestat.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Astfel, conform prevederilor art. 440 alin. (1) Cod contravențional al Republicii Moldova, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor

privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Colegiul notează că la stabilirea categoriei pedepsei făptuitorului, instanța de judecată a ținut cont de caracterul contravenției, de persoana vinovată şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea contravențională, precum şi de faptul că pedeapsa contravențională este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare şi de reeducare a contravenientului care se aplică de către instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit contravenții, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. Mai mult, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea făptuitorului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi fapte contravenționale atât de către contravenienți, cât şi de către alte persoane.

7.1. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Instanța de recurs subliniază că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 466 Cod contravențional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată fără a fi invocate careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art. 470 alin. (3) Cod contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului, circumstanțe care la caz nu se regăsesc.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art. 467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art. 466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

7.2. În astfel de circumstanțe, se constată nefondată cererea expusă în recursul declarat privind aplicarea termenului de prescripție în prezenta cauză, or, potrivit art. 30, alin. (2) Cod contravenţional, termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an, însă Ganganu Maria a fost trasă la

răspundere contravenţională conform cerinţelor legale, până la expirarea unui an din momentul constatării faptei și anume prin procesul verbal cu privire la contravenție din 16.05.2023, în partea rezolutivă, agentul constatator i-a aplicat prin decizie sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 18 UC, echivalentul a 900 lei în contul statului şi cu 4 PP, la aceiași dată 16.05.2023 (f.d. 9).

Consecvent, potrivit art. 30 alin. (5) CCo termenul de prescripţie curge de la data săvârşirii contravenţiei şi *până la data râmânerii definitive a hotărârii* cu privire la cauza contravenţională, ceea ce la caz nu se atestă, întrucât în speţă nu există o hotărâre definitivă, or, hotărârea instanţei de fond poate fi atacată cu recurs în termen de 15 zile.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul reiterează pct. 23 al deciziei Curţii Constituţionale din 05.03.2019, prin care s-a reținut că spre deosebire de cauzele penale, în cauzele contravenționale persoana învinuită de comiterea unei contravenții poate fi sancționată chiar de către autoritatea care are competența de a investiga fapta imputată. În funcție de competența autorității, sancțiunea poate fi impusă printr-un act administrativ care ia forma unei decizii, unui proces-verbal etc. Deciziile (hotărârile) contravenţionale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite prin lege, constituie documente executorii (articolul 11 lit. c) din Codul de executare). *Cu toate acestea, actele administrative în discuție pot fi contestate în instanța de judecată în termen de 15 zile* (articolul 448 alin. (4) din Codul contravențional). Contestația suspendă executarea sancțiunii contravenționale (articolul 448 alin. (5) din Codul contravențional), fără a suspenda curgerea termenului de prescripție al răspunderii contravenționale, care poate fi suspendat doar dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravenţional (articolul 30 alin. (7) din Codul contravențional).

Din cele menționate rezultă că, *deşi actul administrativ prin care se constată fapta contravențională şi se aplică o sancțiune contravențională este un document executoriu, acesta nu poate fi considerat definitiv din momentul în care este întocmit*, având în vedere faptul că *trăsătura „definitivatului" este caracteristică doar pentru hotărârile cu caracter jurisdicțional*. Prin urmare, doar lipsa contestării în termen, însoțită de lipsa motivelor fundamentate pentru repunerea în termen, îi poate atribui deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale trăsătura definitivatului.

Totodată, deciziile administrative de aplicare a sancțiunilor contravenționale pot fi contestate prin intermediul a două căi de atac, *i.e.* prima instanță și recursul. Având în vedere faptul că în materie contravențională nu există calea de atac a apelului, momentul în care hotărârile primei instanțe devin definitive poate fi

stabilit prin raportare la articolul 466 alin. (2) pct. 4)-6), iar cele ale instanței de recurs prin raportare la articolul 466 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Astfel, în prezenta pricină nu se atestă expirarea termenului de prescripție, or, decizia de sancționare a agentului constatator din data de 16.05.2023 a fost contestată la data de 29.05.2023, iar hotărârea instanței de fond din 28 iunie 2024 a fost contestată cu recurs la data de 12.09.2024, prin urmare în prezenta pricină nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru a putea fi considerat expirat termenul de atragere la răspundere contravențională a contravenientei Ganganu Maria.

7.3. Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod Contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or, hotărârea cuprinde circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

În consecință, Colegiul denotă că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

8. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

9. Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 473 alin. (1) lit. c) din Codul Contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Vasile Ganganu, în interesele contravenienei Maria Ganganu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 iunie 2024, în cauza contravențională în privința Mariei Ganganu în comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) Cod Contravenţional și menține această hotărâre fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: ***Oxana Robu***

Judecător: ***Olga Cojocaru***

Judecător: ***Vladislav Schibin***